

Reformace

Červenec 2020

Ročník 8, číslo 71

DĚLAT RADOST PÁNU

*Líbí-li se Hospodinu cesty člověka, vede ku pokoji s ním i jeho nepřátele.
(Př 16,7)*

Potřebuji vědět, že svou cestou dělám radost Pánu. I potom budu mít nepřátele, ale nejspíš to bude právě proto, že snažím dělat to, co je správné. Ale pohleděte, jaké je to zaslíbení! Pán obrátí hněv lidí ke své chvále a upokojí je, aby mě neznepokojovali. Modlím se za to, abych až jednoho dne potkám smrt, které je nazvaná „posledním nepřítelem“ (1K 15,26), měl pokoj. Proto mě nechte dělat všechno pro to, abych ve všech věcech potěšil Pána.

Charles Haddon Spurgeon (1836-1892)

OBSAH

Modlitba – nejzanedbávanější povinnost.....	3
Boží milost	6
Zjevení milosti (Tt 2,11)	12
Jak se rozhoduje víra (Žd 11,23-26).....	16
Jákobova mzda (Gn 30,25-43)	27
O neomylnosti Bible.....	39

MODLITBA – NEJZANEDBÁVANĚJŠÍ POVINNOST

John Charles Ryle

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

NĚKTEŘÍ SE VŮBEC NEMODLÍ

Ptám se, jestli se modlíš, protože ve víře neexistuje jiná tak zanedbávaná povinnost jako soukromá modlitba.

Žijeme v době, kdy se obrovské množství lidí hlásí k náboženství. Máme více míst veřejných bohoslužeb než kdy dřív. Zúčastňuje se jich víc lidí než kdy dřív. Přesto navzdory veškerému tomuto veřejnému vyznávání věřím, že dochází k obrovskému zanedbávání soukromé modlitby. To je jedna z těch důvěrných výměn mezi Bohem a naší duší, kterou žádné oko nevidí, a proto také jedna z těch, u které jsou lidé v pokušení ji pomíjet a nečinit. Věřím, že tisíce nikdy nevysloví ani slovo modlitby. Jedí, pijí, spí, vstávají z postele, jdou si po své práci, vracejí se domů, dýchají Boží vzduch, nastavují kůži Božímu slunci, chodí po Boží zemi, užívají Božího milosrdenství, jejich těla spějí ke smrti a čeká je soud a věčnost. Nikdy však nemluví k Bohu. Žijí jako zvířata, která umírají. Chovají se jako tvorové bez duše. Nemají, co by řekli tomu, kdo má v rukou jejich život a dech a vůbec všechno a z jehož úst si budou muset jednoho dne vyslechnout věčný rozsudek. Jak se to zdá strašlivé. Kdybychom však znali tajemství lidí, přišlo by nám to normální.

NĚKTEŘÍ POUŽÍVAJÍ JEN NAUČENÉ MODLITBY

Věřím, že existují desetitisíce lidí, jejichž modlitby nejsou ničím jiným než říkankou, řadou slov opakovaných ze zvyku, bez jediné úvahy o jejich významu. Někteří opakují několik uspěchaných vět pochycených v nedělní škole, když byly ještě děti. Někteří se spokojí s opakováním Vyznání, přičemž

zapomínají, že v něm není žádná prosba. Někteří přidávají modlitbu Páně, aniž by alespoň trochu toužili po vyslyšení v ní obsažených závažných žádostí.

Mnozí, dokonce i ti, kdo své modlitby říkají jako říkanky, oddrmolí své modlitby poté, co se dostanou do postele nebo když se ráno myjí a oblékají. Lidé si mohou myslet, co chtějí, ale to, na čem skutečně záleží, je Boží pohled, a on tohle nepovažuje za modlitbu. Slova vyřčená bez účasti srdce jsou pro naše duše asi tak užitečná, jako když ubohý pohan tluče před svými modlami do bubnu. Tam, kde není srdce, můžeš pozorovat pohyb rtů a jazyka, ale není v tom nic, čemu by Bůh naslouchal, není v tom žádná modlitba. Nepochybuji o tom, že Saul odříkal spousty dlouhých modliteb ještě předtím, než se s ním Pán setkal na cestě do Damašku. Avšak až když bylo jeho srdce zlomeno, řekl Pán: „Právě se modlí.“

Překvapuje tě to? Naslouchej mi a já ti ukážu, že takto nemluvím bezdůvodně. Myslíš si, že má tvrzení jsou výstřední a neopodstatněná? Věnuj mi pozornost a já ti brzy ukážu, že ti říkám jen pravdu.

PROČ SE LIDÉ NEMODLÍ

Nezapomněl jsi, že pro nikoho není přirozené se modlit? „Myšlení těla je nepřátelské vůči Bohu.“ Touhou lidského srdce je dostat se od Boha co nejdále a nemít s ním nic společného. Necítí vůči němu lásku, má z něho strach. Proč by se tedy měl člověk modlit, když si neuvědomuje svůj hřích, nevnímá své skutečné duchovní potřeby, opravdově nevěří v neviditelné věci, netouží po svatosti ani po nebi? Velká většina lidí nezná a necítí nic z těchto věcí. Zástupy se jich valí po široké cestě. Nemohu na to nemyslet. Proto směle říkám, že věřím, že málokdo se modlí.

Nezapomněl jsi, že modlit se není moderní? Je to jedna z těch věcí, za kterou by se většina lidí styděla. Existují stovky lidí, kteří by raději zaútočili k prolomení obranné linie nepřítele, nebo se upnuli k zoufalé naději, než aby veřejně vyznali, že se pravidelně modlí. Jsou tisíce těch, kteří by si v případě potřeby nocovat v jedné místnosti s cizím člověkem lehli do postele bez modlitby. Dobře se oblékat, chodit do divadel, mít pověst

chytrého a pohodového, to vše je moderní, ale ne tak se modlit. Nemohu na to nemyslet. Nemohu považovat zvyk za normální, když vím, že se za něj mnozí stydí. Věřím, že se málokdo modlí.

Nezapomínáš na životy, jaké mnozí žijí? Můžeme skutečně věřit, že se lidé modlí proti hříchu dnem i nocí, když vidíme, jak do něj upadají? Můžeme se domnívat, že se modlí proti světu, když jsou jím zcela pohlceni a zabývají se tím, jak ho získat? Můžeme si myslet, že opravdu žádají Boha o milost ke službě, když neukazují sebemenší touhu mu sloužit? Ne, je to jasné jako sluneční záře, že velká většina lidí buď neprosí Boha o nic, nebo nemyslí vážně svá slova, když už prosí, což je vlastně to samé. Modlitba a hřích nebudou nikdy společně přebývat v jednom srdci. Modlitba pohltí hřích, anebo hřích udusí modlitbu. To nemohu jen tak přejít. Sleduji životy lidí. Věřím, že jen málokdo se modlí.

Nezapomněl jsi, že mnozí zemřou? Zdá se, že když se mnozí lidé blíží k smrti, Bůh je jim cizí! Nejenže je smutné, že neznají jeho evangelium, ale také postrádají sílu k němu mluvit. V jejich snaze k němu přistoupit je strašlivá rozpačitost a stydlivost. Zdá se, že dělají něco zcela nového. Zdá se, jako kdyby chtěli, aby je k Bohu někdo uvedl, jako kdyby s ním nikdy předtím nemluvili. Vzpomínám si, že jsem slyšel o dámě, která dychtila po návštěvě pastora u svého smrtelného lože. Toužila po tom, aby se s ní pomodlil. Zeptal se jí, za co by se měl modlit. Nevěděla a nedokázala mu to říct. Byla zcela neschopná vyjmenovat jedinou věc, za kterou by měl pro její duši prosit. Všechno, po čem, jak se zdá, toužila, byla jakási oficiální modlitba služebníka. To docela chápu. Smrtelné postele jsou velikými zjevovateli tajemství. Nemohu zapomenout na to, čeho jsem byl svědkem u nemocných a umírajících lidí. To mě také vede k názoru, že se málokdo modlí.

Nevidím ti do srdce. Neznám minulost tvých duchovních záležitostí. Ale z toho, co vidím v Bibli a ve světě, jsem si jist, že ti nemohu položit naléhavější otázku než tuto: Modlíš se?

Přeložila Julie Petrecká.

BOŽÍ MILOST

Arthur W. Pink

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

DOKONALOST BOŽÍHO CHARAKTERU

Tato dokonalost Božího charakteru se vztahuje jen na vyvolené. Nikde ve Starém ani v Novém zákoně není Boží milost zmíněna ve spojení s lidstvem obecně, a s nižšími řády stvoření už vůbec ne. Liší se od „milosrdenství“, protože Boží milosrdenství se týká „všeho, co učinil“ (Ž 145,9). Milost je samostatný zdroj, ze kterého plyne Boží dobrá vůle, láska a spasení k Jeho vybranému lidu. Tato vlastnost Božího charakteru byla popsána Abrahamem Boothem v jeho užitečné knize *Vláda milosti* takto:

„Je to věčná Boží laskavost, která se projevuje tak, že poskytuje duchovní a věčná požehnání provinilým a nehodným lidem zcela zdarma.“

Boží milost je svrchovaná a spásná Boží náklonnost, která se projevuje tak, že uděluje požehnání těm, kdo si je nezaslouží a po kterých není vyžadována žádná náhrada. Ba co více, je to Boží náklonnost k těm, kdo nejenže nemají žádné osobní pozitivní zásluhy, ale kdo si také naprosto nic nezaslouží, dokonce zasluhují peklo. Je zcela nezasloužená a nevyhledávaná a na samotných příjemcích této náklonnosti ji nepřitahuje zcela nic, nic z nich, nic jejich prostřednictvím. Milost si nemůže nikdo ze stvoření koupit, vysloužit nebo dobýt. Pokud by to bylo možné, už by to nebyla milost. Když o něčem prohlásíme, že je to z „milosti“, znamená to, že příjemce na ni nemá žádný nárok, že mu nijak nenáležela. Přichází k němu jako čistá laskavost, v první řadě nevyžádaná a nevytoužená.

Nejúplnější výklad úžasné Boží milosti nacházíme v Pavlových epištolách. V jeho spisech stojí „milost“ v přímém protikladu ke skutkům a zásluhám, všem skutkům a zásluhám jakéhokoliv druhu a míry. To je naprosto jasné z Římanům 11,6: „Když z milosti, tedy ne na základě skutků – jinak by milost nebyla milostí.“ Milost a skutky nebudou stejně jako kyselina a zásada nikdy jedno. „Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit“ (Ef 2,8-9). Absolutní Boží přízeň nemůže souviset s lidskými zásluhami, stejně jako se olej a voda nikdy nesmísí dohromady (viz také Římanům 4,4-5).

Existují tři základní charakteristiky milosti shůry. Za prvé, je věčná. Milost byla naplánována ještě předtím, než došlo k jejímu uplatnění, Bůh ji měl v úmyslu předtím, než ji poskytl: „...který nás spasil a povolal svatým povoláním ne pro naše skutky, nýbrž ze svého rozhodnutí a z milosti, kterou nám daroval v Kristu Ježíši před věčnými časy“ (2 Tm 1,9). Za druhé, je zdarma, nikdo si ji nikdy nekoupil: „jsou ospravedlňováni zadarmo jeho milostí“ (Ř 3,24). Za třetí, je svrchovaná, protože Bůh sám si určuje, komu ji projeví a udělí – „aby... i milost vládla“ (Ř 5,21 ČSP). Pokud vládne milost, potom přebývá na trůně, a ten, kdo dlí na trůně, je svrchovaný. Proto „trůn milosti“ (Žd 4,16).

BOŽÍ SVRCHOVANÝ VÝBĚR

Právě proto, že je milost *nezasloužená* laskavost, musí být uplatňována svrchovaným způsobem. Proto Hospodin prohlašuje: „Smiluji se však, nad kým se smiluji...“ (Ex 33,19). Kdyby Bůh prokázal milost všem Adamovým potomkům, lidé by hned usoudili, že správně cítil povinnost vzít je do nebe jako náhradu za to, že dovolil, aby lidské pokolení upadlo do hříchu. Ale Bůh není pod žádným závazkem vůči nikomu ze svého stvoření, a nejméně ze všech vůči těm, kdo se proti Němu staví.

Věčný život je *dar*, a proto není možné si ho zasloužit dobrými skutky ani se ho dožadovat jako svého práva. Pokud tedy chápeme, že spasení je

dar, kdo má právo říkat Bohu, komu má spasení udělit? To neznamena, že Dárce odmítá tento dar i tomu, kdo ho hledá celým srdcem a podle pravidel, která určil. Ne, neodmítá nikoho, kdo k NĚmu přichází s prázdnými rukama a Jím určeným způsobem. Avšak pokud se Bůh rozhodl projevit ve světě zatvrzelých a nevěřících své svrchované právo tak, že si vybral omezený počet těch, kdo budou zachráněni, komu tím křivdí? Má Bůh *povinnost* vnucovat svůj dar těm, kdo si ho neváží? Je snad Bůh povinen zachránit ty, kdo se rozhodli *jít si svou vlastní cestou*?

Nic nevyvede z míry přirozeného člověka víc a nic tak neodhalí jeho vrozené, zaryté nepřátelství vůči Bohu, než když je mu připomínána věčnost a bezplatná a absolutní svrchovanost Boží milosti. To, že Bůh stanovil svůj záměr od věčnosti, aniž by se poradil se stvořením, je pro nezlomené srdce příliš pokořující. To, že milost si nelze zasloužit nebo získat žádným lidským úsilím, znamená pro sebespravedlivého vzdát se sebe sama, a to je pro něho příliš. To, že si milost vybírá příjemce své laskavosti podle vlastní libosti, vzbuzuje u nadutých odpůrců žhavé protesty. Hlína se pozdvihuje proti Hrnčíři a ptá se: „Proč jsi mě udělal takto?“ Povstalec, který stojí mimo zákon, se odvažuje uvádět spravedlnost Boží svrchovanosti v pochybnost.

Boží milost dělá rozdíly. To spatřujeme v záchraně lidí, které si On svrchovaně vybral, aby se stali Jeho oblíbenci. Výrazem „dělá rozdíly“ máme na mysli, že milost rozeznává, rozlišuje, některé vybírá a ostatní ponechává. Právě milost udělala rozdíl a vybrala Abrahama ze středu jeho modlářských sousedů a učinila z něj „Božího přítele“. Milost udělala rozdíl a zachránila „celníky a hříšníky“, ale o nábožných farizeích prohlásila: „Nechte je...“ (Mt 15,14). Nikde nezáří sláva Boží bezplatné a svrchované milosti zřetelněji než v nehodnosti a nelíbeznosti těch, kdo ji přijímají. Překrásně to vyjádřil James Hervey v roce 1751:

„Kde překypoval hřích – zní prohlášení nebeského soudu – tam se rozhojnila milost. Menaše byl barbarská zrůda, protože přinutil své vlastní děti, aby prošly ohněm, a naplnil Jeruzalém nevinnou krví.“

Menaše byl zběhlý v hanebnostech – nejenže znásobil, a to do nesmírné míry, svou vlastní bezbožnost plnou svatokrádeží, zničil také zásady a překroutil jednání svých poddaných, když je přinutil, aby jednali hůře než ti nejodpornější z pohanských modlářů (viz 2. Pa 33). A přesto je touto přehojnou milostí zahanben, je přetvořen a stává se dítětem odpouštějící lásky a dědicem nesmrtelné slávy.

Vizte toho zatrpklého a krvavého pronásledovatele Saula, jak dští hrozby a je rozhodnutý vraždit, zastrašuje jehňátka a Ježíšovy učedníky posílá na smrt. Spoušť, kterou napáchal, ani bezúhonné rodiny, které zničil, to vše nestačilo k uspokojení jeho mstivého ducha. To bylo jen sousto, které místo toho, aby psa na stopě zasytilo, přinutilo ho ještě s větším nasazením sledovat stopu a ještě zarputileji prahnout po zkáze. Stále žíznil po násilí a vraždě. Jeho žízeň je tak urputná a neukojitelná, že soptí hrozbami a **dychtí po** zabíjení (Sk 9,1 ČSP). Jeho slova jsou kopí a šípy a jeho jazyk je ostrý meč. Zastrášovat křesťany je pro něj stejně přirozené jako dýchat vzduch. Ve svém nenávistném srdci si usmyslel, že je donutí vykrváčet. Jen nedostatek energie mu brání v tom, aby každá slabika, kterou vysloví, a každý jeho nádech nebyl rozsudkem smrti pro dalšího nevinného učedníka. Kdo by ho podle lidských měřítek neoznačil za nádobu hněvu určenou k nevyhnutelnému zatracení? A kdo z lidí by nedošel rychle k závěru, že pokud někde ve světě utrpení existují masivnější řetězy a hlubší kobky, jistě musejí být určeny právě takovému nesmiřitelnému nepříteli opravdového božství? Ano, obdivujte a uctívejte nevyčerpatelné poklady milosti – tento Saul byl přijat do zbožného společenství proroků, patří do vznešené armády mučedníků a je uznávanou osobou ve slavné společnosti apoštolů.

Hanebnost Korintských byla příslovečná. Někteří si libovali v takových odporných neřestech a přivykli takové míře bezpráví, jakým byla potupa lidské přirozenosti. A přesto i tito synové násilí a otroci smyslnosti byli obmyti, posvěceni, ospravedlněni (1 K 6,9-11).

„Obmytí“ drahocennou krví umírajícího Vykupitele, „posvěcení“ mocným působením požehnaného Ducha, „ospravedlnění“ skrze nekonečně láskyplná milosrdenství laskavého Boha. Ti, kteří kdysi byli přítěží světa, jsou nyní radostí nebes a potěšením andělů.“

Boží milost se projevuje v *Pánu Ježíši Kristu, Jeho prostřednictvím a skrze Něj*. „Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista“ (J 1,17). To neznámá, že by Bůh před vtělením svého Syna nikdy vůči nikomu neprojevil milost – Genesis 6,8 a Exodus 33,19 jasně dokazují opak. Milost a pravda se však plně zjevily a dokonale zviditelnily, když Vykupitel přišel na tuto zem a zemřel na kříži za svůj lid. Jen skrze Krista Prostředníka proudí Boží milost k Jeho vyvoleným. „...oč spíše zahrnuje mnohé Boží milost, milost darovaná v jediném člověku, Ježíši Kristu... tím spíše ti, kteří přijímají hojnost milosti a darované spravedlnosti, budou vládnout v životě věčném skrze jednoho jediného, Ježíše Krista... aby tak... vládla ospravedlněním milost a přinášela věčný život skrze Ježíše Krista, našeho Pána“ (Ř 5,15.17.21).

Boží milost je *vyhlášena v evangeliu* (Sk 20,24), což je samospravedlivým Židům „kamenem úrazu“ a pro domýšlivé a filozofující Řeky „bláznovstvím“. Proč? Protože v něm není nic, co by ukojilo pýchu člověka. Oznamuje, že pokud nejsme spaseni milostí, nemůžeme být spaseni vůbec. Prohlašuje, že mimo Krista, nevyslovitelného Daru Boží milosti, je stav každého člověka zoufalý, nenapravitelný, beznadějný. Evangelium oslovuje člověka jako provinilého, odsouzeného, umírajícího zločince. Prohlašuje, že nejpočestnějšímu moralistovi je určen ten samý strašlivý úděl jako tomu nejprostopášnějšímu požitkáři, že horlivý vyznavač se všemi svými zbožnými projevy není o nic lepší než ten nejbezbožnější bezvěrec.

Evangelium hledí na každého Adamova potomka jako na padlého, pošpiněného, peklo zasluhujícího a bezmocného hříšníka. Milost, kterou evangelium hlásá, je jeho jediná naděje. Všichni stojí před Bohem usvědčení z toho, že přestoupili Jeho svatý zákon, stojí zde jako provinilí a odsouzení zločinci. Nečekají na rozsudek, ale na vykonání rozsudku, který

nad nimi byl již vyřčen (J 3,18 a Ř 3,19). Stěžovat si na předpojatost milosti je sebevražedné. Pokud hříšník trvá na holé spravedlnosti, potom se jeho věčným údělem musí stát ohnivé jezero. Jeho jediná naděje je v tom, že se skloní před trestem, který mu Boží spravedlnost přisoudila, uzná jeho absolutní oprávněnost, odevzdá se Božímu milosrdenství a vztáhne prázdné ruce, aby přijal Boží milost, která mu byla oznámena v evangeliu.

Třetí Osobou Božství je *Zprostředkovatel milosti*, proto byl nazván „duchem milosti“ (Zach 12,10). Bůh Otec je Zdrojem veškeré milosti, protože sám v sobě rozhodl o věčné smlouvě vykoupení. Bůh Syn je jediným Prostředníkem milosti. Evangelium je Oznamovatelem milosti. Duch je Poskytovatelem. On je Tím, kdo spásnou mocí uplatňuje evangelium na duši, oživuje vyvolené, zatímco jsou duchovně mrtví, přemáhá jejich vzpurnou vůli, zjemňuje jejich tvrdá srdce, otevírá jejich slepé oči, očišťuje je od malomocenství hříchu. A tak souhlasíme s G. S. Bishopem, když ve své knize „Milost v listu Galatským“ prohlásil:

„Milost je zaopatření pro lidi, kteří jsou tak padlí, že nemohou zvednout sekeru spravedlnosti, tak zkažení, že nemohou změnit svou vlastní přirozenost, v takové averzi vůči Bohu, že se k Němu nemohou obrátit, tak slepí, že Ho nevidí, tak hluchí, že Ho neslyší, a tak mrtví, že On sám musí otevřít jejich hroby a pozdvihnout je ke vzkříšení.“

Z knihy [Střípky poznání Boha](#).

Přeložila Julie Petrecká.

ZJEVENÍ MILOSTI (Tt 2,11)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Otázka působení Boží zachraňující milosti v našich životech nás vede ke druhému bodu dnešního kázání. Kládl jsem otázku, zda vidíte působení Boží milosti ve svých životech – to je možné jen tehdy, pokud se vám dostalo zjevení milosti.

- ***Ukázala se Boží milost... (Tt 2,11)***

Boží milost se ukázala, nebo také zjevila. Myslím, že slovo „zjevení“ je vhodnější k popisu toho, co se stalo. Křesťanství je zjeveným náboženstvím. K Bohu nelze přijít jinak, než že se Bůh dá člověku poznat, že se člověku zjeví. Důvod, proč to tak je, jsme viděli v listu Efezským. A nemlčí o něm ani v listu Titovi. Podívejte se do třetí kapitoly, jak popisuje sám sebe před obrácením:

- *Vždyť i my jsme byli kdysi nerozumní, neposlušní, zbloudilí, byli jsme otroky všelijakých vášní a rozkoší, žili jsme ve zlobě a závisti, byli jsme hodni opovržení a navzájem jsme se nenáviděli. (Tt 3,3)*

A podívejte se do čtvrtého verše, jak to pokračuje – ukázala se dobrota a láska našeho Spasitele Boha. Je tam stejné slovo, jak je v našem textu – zjevila se, ukázala se. Bůh se nám dal poznat! To je Boží milost. Bez zjevení Boží milosti člověk nemůže poznat Boha. Hřích nám v tom brání. Jenom Adam s Evou nepotřebovali zjevení k tomu, aby mohli poznávat Boha. Měli s Bohem vztah, ve kterém mohli a měli růst. Mohli poznávat Boha stále více – a to nikoliv skrze zjevení, ale skrze zkušenost, skrze chození s Bohem, společenství s Bohem, které měli v zahradě Edenu. Ale hřích tento vztah zničil.

Adam s Evou se chtěli vydat jednodušší, rychlejší cestou – vzpomeňte si, ovoce stromu poznání dobrého a zlého... Ale to nebyla cesta, kterou jim

Bůh připravil. Dokonce to byla zakázaná cesta. Proto do světa vešel hřích a člověk zemřel – nejprve duchovně, což se stalo přesně v tom okamžiku, kdy zhřešil, a následně také fyzicky, což u předpotopních lidí byla záležitost stovek let. Nicméně duchovní smrt znamenala oddělení od Boha, znamenala přerušení vztahu s Bohem a konec poznávání Boha skrze společenství s ním. Od okamžiku pádu může člověk – a s Adamem a Evou to nebylo jiné – poznat Boha jedině skrze zjevení, které mu Bůh dá.

Je tady určité obecné zjevení, které Bůh dává všem lidem bez výjimky – ale je to velmi omezené zjevení. Je to zjevení, které ukazuje na Boží existenci, ukazuje na Boží soud a usvědčuje každého člověka z viny před Bohem. Vedle toho je tady zvláštní zjevení, které Bůh dává jenom někomu – a toto zjevení je dvojího druhu. Jednak je to zjevení skrze Písmo, skrze zapsané slovo. Toto zjevení je postupné. Bůh v průběhu dějin dával lidem poznat krok za krokem. Adam s Evou věděli o Bohu něco málo. Ale věděli dost na to, aby učili své děti o Bohu, aby je vedly k uctívání Boha a k přinášení obětí Bohu. Abrahamovi se Bůh dal poznat jako svému příteli, přesto věděl Abraham o Bohu mnohem méně, než o něm ví i ten nejmenší Kristův učedník. Skrze Mojžíše Bůh zjevil zákon a skrze proroky zákon vysvětloval. Ale zákon ani proroci nebyli cílem sami o sobě, ale ukazovali mnohem dál – ukazovali na Krista. A teprve v Kristu je v plnosti zjevena Boží milost. Apoštol Jan napsal:

- *Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista. (J 1,17)*

Milost byla zjevena skrze Ježíše Krista. Milost Boží je totiž bytostně spjata s Ježíšem Kristem. To neznamena, že by předtím milost nebyla. Milost byla vždycky. Žádný člověk nebyl nikdy zachráněn jinak, než milostí Boží. Podívejte se do šesté kapitoly Genesis. Je tam popis země před potopou a je tam řečeno, že každý výtvar lidského srdce byl v každé chvíli jen zlý. Dokonce čteme slova, kterým lidé občas špatně rozumí, že Bůh litoval, že stvořil člověka. Potom však následuje jedno z řady velkých „ale“, která nacházíme v Písmu:

- *Ale Noe našel u Hospodina milost. (Gn 6,8)*

Všimněte si, že teprve potom – teprve poté, co je řečeno, že Noe našel u Hospodina milost, je řečeno, že Noe byl muž spravedlivý, bezúhonný ve svém pokolení. To dílo Boží milosti, která zachraňuje a vychovává nás k životu ve svatosti a spravedlnosti. Noe našel milost a před ním i po něm byli další – Ábel, Henoch, Abraham, Izák, Jákob, Mojžíš, Jozue, David – a mnozí další, kteří našli u Boha milost. Bůh se jim zjevil, dal se jim poznat, dal jim zakusit svou spásnou milost. Ale ačkoliv zakusili Boží milost, nebyla jim zjevena, jen zdálky ji zahlédli, jak říká list Židům:

- *Ve víře zemřeli ti všichni, i když se splnění slibů nedožili, nýbrž jen zdálky je zahlédli a pozdravili, vyznávající, že jsou na zemi jen cizinci a přistěhovalci. (Žd 11,131)*

Zemřeli ve víře, což nám ukazuje, že zakusili Boží milost, byli spaseni z milosti skrze víru, ale Boží sliby jen zahlédli. Jenom výjimečně – jako v případě Abrahama, mohli něco z nich spatřit. O Abrahamovi Ježíš říká:

- *Váš otec Abraham zajásal, že spatří můj den; spatřil jej a zaradoval se. (J 8,56)*

Mojžíš je označován za největšího ze starozákonních proroků. Přesto Ježíš říká, že Jan Křtitel byl větší než kterýkoliv z proroků před ním. Proč? Udělal snad víc zázraků? Ne, neudělal žádný! Napsal víc biblických knih? Ne, nenapsal nic! Chodil extravagantně oblečený? Ano, ale např. Izajáš chodil tři roky nahý (Iz 20,2-3). Jedl divné věci? Ano, ale např. Ezechiel si měl dělat chleba na popelu z lidských výkalů (Ez 4,10-12). Čím byl tedy Jan Křtitel tak výjimečný? Jediný Jan totiž ze všech starozákonních proroků spatřil zjevení Boží milosti. Jenom Jan mohl ukázat na Krista a zvolat: „Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa!“

Jen několik let před Janem Křtitelem byla tato milost zjevena staříčkému Simeonovi v chrámu, když spatřil měsíc starého Ježíše. Třicetidenní miminko! Pamatujete si, jak Simeon reagoval? Naprosto šokujícím způsobem:

- *... vzal ho Simeon do náručí a takto chválil Boha: „Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova, neboť mé oči viděly tvé spasení, které jsi připravil přede všemi národy – světlo, jež bude zjevením pohanům, slávu pro tvůj lid Izrael.“ (Lk 2,28-32)*

Stovky lidí mohly vidět to miminko v chrámu, ale jenom Simeonovi byla zjevena milost, jenom on chválil Boha za spasení, které spatřil. Toto zjevení je dílem Božím v životech těch, které si Bůh povolává ke spasení. Jenom těm Bůh dává poznat, jenom těm zjevuje svou milost. Proto Ježíš říká:

- *V ten čas řekl Ježíš: „Velebím, tě Otče, Pane nebes i země, že jsi ty věci skryl před moudrými a rozumnými a zjevil jsi je maličkým. Ano, Otče, tak se ti zalíbilo. Všechno je mi dáno od Otce; a nikdo nezná Syna než Otec, ani Otce nezná nikdo než Syn - a ten, komu by to Syn chtěl zjevit.“ (Mt 11,25-27)*

To je zjevení Boží milosti, když se Otec rozhodne zjevit Syna a Syn se rozhodne zjevit Otce. To je milost, která byla skrytá po celé věky a byla odhalena teprve s příchodem Ježíše Krista. Nyní je zjevena a přináší spásu všem lidem.

JAK SE ROZHODUJE VÍRA (ŽD 11,23-26)

Steven Cole

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Každého z nás staví život do situací, kdy se musí rozhodnout, a naše volby s sebou mnohdy nesou závažné důsledky. V roce 1920 udělal management baseballového týmu Boston Red Sox chybné rozhodnutí: prodal Babea Ruthe týmu New York Yankees. Když k nim Ruth přišel, udělal v deseti z dvanácti následujících sezón více homerunů, než celý tým Bostonu dohromady. Od roku 1918, kdy za ně hrál Ruth, nevyhráli Red Sox World Series ani jednou – až teprve tento týden! Roku 1938 prodali Joe Schuster a Jerry Siegel za 130 dolarů všechna práva na komiksovou postavu, kterou společně vytvořili. Jak se ta postava jmenovala? Superman! Roku 1955 prodal Sam Phillips firmě RCA Victor Records výhradní právo na nahrávky mladého zpěváka jménem Elvis Presley, a přišel tak o tantiémy z miliard nahrávek. (*Reader's Digest* [7/85], s. 173.) Špatná rozhodnutí!

Náš text mluví o dvou správných rozhodnutích, která měla významný dopad na světové dějiny. To první bylo ve své době poměrně obvyklé. Jeden otrok a jedna otrokyně ve starověkém Egyptě se rozhodli, že se vzeprou královskému výnosu, který nařizoval zabít každé novorozeně mužského pohlaví, a že svého synka ukryjí. Z chlapečka pak vyrostl Mojžíš, velký vysvoboditel svého lidu. Druhou volbu provedl Mojžíš sám a byla těžší. Rozhodl se vzdát se svého vlivného a výnosného postavení, aby se mohl postavit na stranu zotročeného Božího lidu. Obě rozhodnutí byla motivována *vírou* a poučení, která z nich plynou, s sebou nesou důsledky pro naši věčnost. Obě volby nás učí, že:

Když se vírou rozhodneme uposlechnout Boha, přináší to s sebou sice dočasné utrpení, ale také věčná požehnání.

1. KDYŽ SE MOJŽÍŠOVI RODIČE VÍROU ROZHODLI UPOSLECHNOUT BOHA, PŘINESLO TO S SEBOU SICE DOČASNÉ UTRPENÍ, ALE TAKÉ VĚČNÁ POŽEHNÁNÍ (11:23).

Mojžíšovi rodiče nejsou v listu Židům ani v původním vyprávění v Exodu uvedeni jménem. V Exodu 6,20 jsou jako otec a matka Mojžíše a jeho o tři roky staršího bratra Árona jmenováni Amrám a Jókebed. Ovšem vzhledem k tomu, že Židé často nazývali „otcem“ či „matkou“ také předky o mnoho generací starší, nemůžeme si být jisti, že to opravdu byli Mojžíšovi bezprostřední rodiče. (Walter Kaiser: *Expositor's Bible Commentary* [Zondervan], ed. Frank Gaebelin, sv. 2., s. 308.) Nejstarší dítě v rodině byla dívka Miriam. Z výsadního postavení, kterému se v Egyptě těšili za Josefa, klesli Židé na úroveň pohrdaných otroků pro těžké práce. Obavy vyvolané příliš rychlým početním přírůstkem židovského obyvatelstva vedl faraóna k vydání příkazu, že všichni novorození židovští chlapani mají být vhozeni do Nilu.

Za těchto zoufalých okolností se jistým židovským manželům narodilo „krásné dítě“ mužského pohlaví (řecký text Židům 11,23 vychází z řeckého textu Exodu 2,2). Vzhledem k tomu, že většina rodičů považuje *každé* své dítě za krásné, muselo být na Mojžíšovi něco opravdu výjimečného. Štěpán ho ve Skutcích 7,20 označuje doslova za „krásného před Bohem“ (KMS). Jan Kalvín poukazuje na to, že Písmo zakazuje posuzovat podle vnějšího vzhledu, takže Mojžíšovi rodiče museli na svém synovi vidět něco, co v nich vzbudilo naději, že to je slibovaný vysvoboditel svého lidu. (*Calvin's Commentaries* [Baker], komentář k Židům 11,23, s. 292.) Protože si říkali, že pro něj Bůh určil tak významnou úlohu, neuposlechli královský výnos a po tři měsíce ho ukrývali. Toto rozhodnutí, založené na víře, znamenalo dočasné utrpení, ale přineslo věčná požehnání.

A. Když se Mojžíšovi rodiče vírou rozhodli uposlechnout Boha, přineslo to s sebou dočasné utrpení.

Verš 11,23 říká, že se nezalekli královského rozkazu. Tak proč tedy svého syna schovávali, když se nebáli? Proč se s ním neukázat na veřejnosti, když se spoléhali na Boha? Víra se nevyklučuje s rozvahou. Důvěřovat Bohu neznamená lehkomyšlně hazardovat. Mojžíšovi rodiče se sice královského nařízení nezalekli – v tom smyslu, že se mu vzepřeli – ale nepochybně se strachovali nejen o život svého chlapečka, ale také o životy jich všech. Kdyby na ně totiž přišly faraónovy stráže, byla by za neposlušnost králi popravena celá rodina. Rozhodnutí skrývat synka, které vírou udělali, tedy vystavilo celou rodinu hrozbě smrti.

Dovedete si představit, jak museli být opatrní! Kdykoli děťátko ve dne nebo v noci zaplakalo, museli mu něčím zacpat pusu, a přitom se ho snažit ukonejšit. Svým zbývajícím dětem nemohli dovolit, aby si hrály s dětmi ze sousedství, z obavy, že by jim mohlo něco o malém bratříčkovi uklouznout. Když faraónova policie pátrala v okolí po nově narozených chlapcích, seděla rodina v tiché hrůze. Když se člověk vírou rozhodne uposlechnout Boha, vždycky se tím vystaví určitým rizikům. Nezapomeňte, že když se tito manželé rozhodovali, nevěděli ještě, jak to dopadne! Za to, co udělali, je mohli všechny pobít. Hodit novorozeného synáčka do řeky by jim sice nepochybně působilo strašlivá muka, ale v duchu by si to mohli omlouvat třeba takto: „Co jiného jsme mohli udělat? Nejspíš by nás chytli a zahynula by celá naše rodina. Stejně by žil jako ubohý otrok, jako my ostatní. Vládnoucí moci se prostě musíme podřizovat!“

Místo toho se rozhodli poslechnout Boha a čelit případným následkům. Neviditelného Boha, od něhož pochází všechn život, se báli více než královského trestu smrti. Vydá-li jednoho dne naše vláda – tak jako vláda v Číně – nařízení, že rodina smí mít jen jedno dítě a všechny ostatní musí být zabity interrupcí, budeme jako Boží lid muset podstupovat riziko a poslouchat Boha s tím, že neuposlechneme vládu. Následkem může být vězení, ztráta příjmů nebo jiná strádání, jak mohou dosvědčit mnozí čínští křesťané. Když se vírou rozhodneme poslechnout Boha, často je výsledkem dočasné utrpení.

B. Když se Mojžíšovi rodiče vírou rozhodli uposlechnout Boha, přineslo to s sebou věčná požehnání.

Z jejich syna vyrostl největší vůdce v izraelských dějinách. Vysvobodil Židy z otroctví. Pod Božím vedením sepsal prvních pět knih Bible. Zdánlivě bezvýznamné rozhodnutí zachránit jeden maličký život mělo obrovský dopad na světové dějiny! Možná se nikdy nedozvíme, jaká věčná požehnání vyplynou z toho, že se vírou rozhodneme poslechnout Boha. Jeho požehnání však z takovýchto rozhodnutí skutečně plynou.

C. Když se Mojžíšovi rodiče rozhodli uposlechnout Boha, rozhodli se vírou.

Autor listu Židům uvádí, že u základů tohoto významného rozhodnutí byla *víra*. Když chce Bůh svému lidu vzbudit neobyčejně obdarovanou vůdčí osobnost, která pak pro něj vykoná velké věci, často používá víru málo známých rodičů či prarodičů. Nebýt proslulého syna, upadli by Mojžíšovi rodiče v zapomnění jako obyčejní otroci. Bůh ale jejich odvážnou víru použil mocným způsobem. Zachariáš a jeho žena Alžběta byli postarší bezdětní manželé. Byli však věrní Bohu a on si je použil. Narodil se jim Jan Křtitel a oni ho vychovávali ke smělé víře. Marie byla neznámá židovská dívka, která byla ochotná věřit Božímu slovu, i když to znamenalo čelit posměchu kvůli synovi počatému bez manžela. Bůh jejím prostřednictvím přivedl na svět Spasitele.

Před lety jsem četl vlastní životopis velkého britského kazatele Charlese Spurgeona. Když jsem si pak jednoho dne šel do lesa zaběhat, modlil jsem se modlitbu „hop nebo trop“: prosil jsem Boha, aby moji službu požehnal stejně jako Spurgeonovu. Spurgeon byl nejfenomenálnější z pastorů 19. století. Každý týden zaplňovaly jeho církve tisíce lidí. Návštěvnost se měřila podle toho, kolik jich museli poslat pryč! Pod vlivem jeho kázání uvěřily v Krista tisíce lidí. V jeho škole získaly vzdělání stovky pastorů. V jeho sirotčincích nacházeli péči sirotci. Pokud jde o počet titulů, vydal více

knih než kterýkoli jiný autor v dějinách, a Bůh jejich prostřednictvím i nadále mocně působí. Nemodlil jsem se tedy za žádnou maličkost!

Ale jakmile jsem se domodlil, vytanula mi na mysli otázka: „A co *John Spurgeon*?“ To byl Charlesův otec. Byl to věrný pastor v jednom anglickém městečku. Nebýt otcem proslulého syna, byl by v dějinách zcela zapadl. Takových zbožných, věrných pastorů jako John Spurgeon byly tisíce, ale takových jako jeho syn jen pár. Pán mi říkal: „Pečuj o moje stádo a veď svou rodinu stejně věrně jako John Spurgeon. Já sám rozhodnu, jestli tě mám použít tak jako Charlese Spurgeona.“

Jako rodiče bychom měli žít vírou a prosit Boha, aby učinil, že naše děti budou „krásné“ před ním. Nejprve je musíme, tak jako Mojžíšovi rodiče, chránit před zlým světem. Učíme je chodit po Božích cestách a modlíme se za jejich spasení. Nakonec je musíme pustit do světa a důvěřovat Bohu, že se o ně postará. Dokonce i poté, co Mojžíše zachránila z řeky faraónova dcera, se za něj rodiče museli léta modlit: „Pane, uchraň ho před tou spoustou duchovních nebezpečí faraónova dvora a uč ho, aby tě následoval!“ Poslouchejte Boha vírou a svěřte své děti do jeho péče. Možná je významným způsobem použije pro svoje království!

2. KDYŽ SE MOJŽÍŠ VÍROU ROZHODL UPOSLECHNOUT BOHA, PŘINESLO TO S SEBOU SICE DOČASNÉ UTRPENÍ, ALE TAKÉ VĚČNÁ POŽEHNÁNÍ (11,24-26).

Do těchto tří veršů je nahuštěn pořádný kus historie. Nemohu si dovolit víc, než se pouze letmo dotknout jen několika poučení, která z ní plynou.

A. Když se Mojžíš vírou rozhodl uposlechnout Boha, přineslo to s sebou dočasné utrpení.

Když se Mojžíš odmítl nechat nazývat synem faraónovy dcery a raději chtěl snášet příkoří s Božím lidem, vybral si utrpení přinejmenším ve čtyřech směrech.

1) Mojžíš se rozhodl snášet bolest vzájemného odcizení a nepochopení ze strany adoptivní rodiny.

Faraónova dcera Mojžíše zachránila před smrtí, přijala za syna a vychovávala v nádheře faraónova paláce. I kdyby ve své přirozené rodině přece jen přežil, byl by jeho osudem těžký život otroka. Místo toho vyrůstal v nejpřepychovějších podmínkách, jaké si lze představit. Skutky 7,22 říkají, že byl „vychován ve vší egyptské moudrosti a byl mocný v slovech i činech“. Jen si představte ty zraněné city a nepochopení, jež musely zaplavit faraónovu dceru, když se Mojžíš rozhodl opustit všechno, co mu poskytla, a stát se jedním z těch otroků na těžkou práci! Faraón musel zuřit, když se o tom doslechl: „Ten nevděčný mizera! Po tom všem, co jsme pro něj udělali!“ Když se rozhodnete následovat Ježíše Krista, může to s sebou nést i to, že opustíte vzdělání a pohodlný životní styl, jež vám zajistila vaše rodina, a následkem toho budete muset snášet bolest odcizení a nepochopení.

2) Mojžíš se rozhodl snášet ztrátu světských poct, potěšení a bohatství.

Jako syn faraónovy dcery se Mojžíš těšil vznešenějšímu postavení, než prakticky všichni v celém Egyptě. Když se rozhodl připojit k židovským otrokům, vystavil se pohrdání a výsměchu. Jako člen královské rodiny na faraónově dvoře si Mojžíš užíval všech potěšení, o jaká by mohl člověk stát. Žil v luxusu (představte si nádheru Tutanchamónovy hrobky!), jedl nejlepší jídla, jaká se dala připravit, oblékal se do nejkrásnějších rouch podle nejnovější módy. Kdyby chtěl, mohl si užívat rozkoší, jaké mu mohly poskytnout nejkrásnější ženy Egypta. Měl takové bohatství, že si mohl koupit vše, co se mu zamlouvalo, a žít celý zbytek života bez práce. Když se ale vírou rozhodl poslechnout Boha, okamžitě o to všechno přišel!

Zaujímat vysoké postavení nebo mít majetek a žít díky tomu příjemným životem nemusí být nutně hřích. Josef, který Boha následoval, měl obojí. Když ale Bůh povolal Mojžíše, aby se toho všeho vzdal a vyvedl Izraelce z otroctví, bylo by pro něj v dané chvíli hříchem žít dál stejně jako předtím. Bible také nepopírá, že s sebou hřích přináší *potěšení*. Jinak by nás nepokoušel! Nakonec však vede k věčnému zoufalství. Nenechte se oklamat!

3) Mojžíš se rozhodl snášet to, že ho lidé budou řadit mezi opovrhované otroky.

Jako syn faraónovy dcery se Mojžíš pohyboval v nejvyšších kruzích egyptské společnosti. Znal každého, kdo byl *někdo*. Často býval hostem u královské tabule. Jiní ho vyhledávali jako vlivného člověka. On se ale rozhodl vzdát svého postavení a všeho, co k němu patřilo, a žít mezi těmi bídnými otroky!

4) Mojžíš se rozhodl snášet posměch světa.

Jen si představte tu šeptandu mezi egyptskou smetánkou: „*Cože udělal? Neuvěřitelné! To je ale imbecil!*“ Posměch má moc. Lidé jsou ochotni zajít hodně daleko, aby ututlali trapné chyby, které by jim udělaly ostudu (jako dejme tomu v případě aféry Watergate nebo lží Billa Clintona ohledně soukromého života). Mojžíš si ale s plným vědomím následků *zvolil* životní dráhu, která mu posměch světa přinese. Jaký důvod může mít člověk k tomu, že si vědomě zvolí takové utrpení? Byl snad masochista? Nebo to neměl v hlavě v pořádku? Ani ne, vlastně byl docela chytrý. Tak jako ten člověk, který prodal všechno, co měl, aby mohl koupit drahocennou perlu (Mt 13,45-46), i Mojžíš získal něco lepšího.

B. Když se Mojžíš vírou rozhodl uposlechnout Boha, přineslo to s sebou věčná požehnání.

Podívejme se krátce na tři požehnání, která Mojžíš svým rozhodnutím získal:

1) Svým rozhodnutím získal Mojžíš požehnání v podobě společenství Božího lidu.

Vybral si „snášet příkoří s Božím lidem“. Boží lid v té chvíli nebyl na pohled nic moc – hromada upocených, otrhaných otroků. Později s nimi měl spoustu trápení, když si pořád stěžovali, do jakých podmínek je to zavedl. Někteří zpochybňovali jeho vedení. Jejich reptání nakonec Mojžíše tak znechutilo, že se dopustil hříchu, když ve vzteku dvakrát udeřil do skály, a Hospodin mu kvůli tomu nedovolil vstoupit do zaslíbené země. Ovšem i přes všechny starosti, co si jich s nimi jen užil, byli *Božím lidem*.

Bylo mnohem větším požehnáním snášet příkoří s nimi, než žít v povrchní světské společnosti faraónova dvora. Přestože se v církvi najdou lidé, se kterými se těžko vychází, je mnohem lepší putovat do nebe s Božím lidem než žít mezi lidmi ze světa, kteří sledují jen vlastní zájmy.

2) Svým rozhodnutím získal Mojžíš požehnání v podobě většího bohatství Kristova.

„... Kristovo pohanění pokládal za větší bohatství než všechny poklady Egypta.“ *Kristovo pohanění* je překvapivé slovní spojení. Nejspíš znamená „pohanění podobné tomu, jaké snášel Kristus, když jím svět opovrhoval a odmítl ho“. Nemůžeme si s jistotou říct, kolik přesně toho Mojžíš o zaslíbeném Pomazaném věděl. Víme ale, že Abraham zajásal, že spatří jeho den (J 8,56). Mojžíš znal Boží slib, že Bůh povolá proroka, jako je on sám (Dt 18,15). Věděl, co Bůh slíbil Evě ohledně toho, že její símě rozdrťí satanovi hlavu (Gn 3,15). Nepochybně mu bylo známo i to, že obětní systém ukazuje k Vykupiteli. Proto považoval Mojžíš jakoukoli potupu, kterou musel snášet pro to, že se ztotožnil s Božím Mesiášem, za mnohem cennější než všechny poklady světa, které mohl nahromadit v Egyptě.

Hlavní způsob, jak bojovat s pokušením, které představuje „žádost těla, žádost očí a prázdná chlouba života“ (1J 2,16 KMS), spočívá v tom, abychom si uvědomovali, jak nekonečně cenné je mít Ježíše Krista. Když vidíme, jakým pokladem je Kristus, všechno ostatní ustoupí do pozadí.

3) Svým rozhodnutím získal Mojžíš požehnání v podobě odplaty v nebi.

Mojžíš „upíral svou mysl k budoucí odplatě“ (11,26). Kdyby byla řeč o nějaké pozemské odměně, tak se Mojžíš pořádně spletl. Na zemi bylo jeho „odplatou“ za to, že se vzdal pokladů Egypta, čtyřicet let vandrování vyprahlou pouští s bandou remcalů. On ale vyhlížel jinou odměnu: lepší vlast, totiž nebeskou vlast (11,16). Když se Mojžíš ocitl společně s Eliášem a Ježíšem na hoře proměnění, bylo to poprvé, kdy jeho noha stanula v zaslíbené zemi.

Nemůžu se ale zbavit dojmu, že si v duchu říkal: „No dobře, je to tu docela pěkné. Takže se už můžeme vrátit do nebe?“ Být v nebi s Ježíšem je

mnohem větší odměna než jakákoli odměna na zemi. Tím, co Mojžíšovi dalo sílu nechat plavat všechno pozlátko Egypta a snášet příkoří s Božím lidem, byla vyhlídka na nebeskou odměnu. Vzhlížíte k ní také? Jak Mojžíš dokázal to, co dokázal? Co bylo to podstatné?

C. Když se Mojžíš rozhodl uposlechnout Boha, rozhodl se vírou.

Tím jediným, co Mojžíšovi umožnilo dát přednost Bohu a nebi před poklady Egypta, byla *víra*. Věřil v Boha a v to, co Bůh slíbil Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. Byli bychom ale na omylu, kdybychom si představovali, že prostě zavřel oči, vypnul mozek a udělal obrovský skok víry.

1) Rozhodnutí, které Mojžíš učinil vírou, bylo důkladně promyšlené.

Udělal své rozhodnutí, „když dospěl“ (11,24; Ex 2,11). Od Štěpána víme, že mu bylo čtyřicet (Sk 7,23). Snad žil na faraónově dvoře dost dlouho na to, aby se mu už z té povrchnosti, se kterou se každodenně setkával, dělalo dokonale nanic. Slovo přeložené jako „*pokládat*“ označuje „názor spočívající na vnějších důkazech“, a ještě přesněji „pečlivě uvážený závěr“. (G. Abbott-Smith: *A Manual Greek Lexicon of the New Testament* [Charles Scribners' Sons], s. 119.) Mojžíš pečlivě zvážil na jedné straně to, co může nabídnout svět, a na druhé straně to, co může nabídnout Bůh. Strana světa byla v danou chvíli přitažlivá, ale měla malou váhu. Boží strana byla v danou chvíli problematická, ale z dlouhodobého hlediska uspokojujivá. Mojžíš se rozhodl uvěřit Bohu a odmítnout svět. A totéž musí udělat každý, kdo chce jít do nebe (1J 2,15).

2) Rozhodnutí, které Mojžíš učinil vírou, mělo zásadní význam a dalekosáhlé následky.

Krizí, která Mojžíše donutila překročit hranici, zavrhnout Egypt a vybrat si, že bude snášet příkoří s Božím lidem, byla situace, kdy zahlédl Egyptana, jak bije jednoho z hebrejských otroků (Ex 2,11). Mojžíšova reakce nebyla reakcí z okamžitého popudu, které by později litoval. Pečlivě zvážil větší bohatství Kristovo oproti malé váze pokladů Egypta. Když tedy přišla ta pravá chvíle, jednal rozhodně – zabil Egyptana a postavil se na stranu Boha

a jeho lidu. Toto zásadní rozhodnutí mělo dopad nejen na Mojžíše, ale také na mnoho generací Židů, kteří přišli po něm.

V knize *Common Sense Christian Living* (Křesťanský život podle zdravého rozumu) vypráví Edith Shaefferová o svém manželovi Franovi, který pocházel z nevěřící rodiny. Rodiče si nepřáli, aby se stal pastorem nebo vůbec studoval vysokou školu. Jako devatenáctiletý se ale v slzách rozhodl, že udělá to, k čemu ho, jak věří, vede Bůh, a rodičům se vzepře. O mnoho let později se rodiče stali křesťany. Fran měl dojem, že kdyby se tehdy býval rozhodl opačně, nikdy by nebyli uvěřili. Jeho volba přivedla ke křesťanství i jeho děti, nemluvě o tisících lidí, kteří čerpají užitek z jeho knih. (E. Shaefferová: *Common Sense Christian Living* [Thomas Nelson], s. 161.) Vaše rozhodnutí uvěřit Ježíši Kristu ovlivní váš věčný osud, dalekosáhlé důsledky ale má i pro vaše děti a jejich děti stejně jako pro spoustu dalších lidí, se kterými přicházíte do styku.

3) Rozhodnutí, které Mojžíš učinil vírou, vyžadovalo zvážit dočasné oproti věčnému.

„... upíral svou mysl k budoucí odplatě.“ Víra sází na věčnost. Z krátkodobého hlediska musel Mojžíš snášet příkoří spolu s davem uprchlých otroků na poušti. Jak ovšem se zřetelem k věčnosti soudí Pavel v Římanům 8,18, „utrpení nynějšího času se nedají srovnat s budoucí slávou, která má být na nás zjevena“. A ve 2. Korintským 4,17 napsal, že toto „krátké a lehké soužení působí přenesmírnou váhu věčné slávy“. Chcete-li věřit evangelium, musíte zvážit dočasná, pomíjivá potěšení hříchu oproti věčnému utrpení v pekle. Zvažte také dočasné trápení oproti věčné radosti v nebi. A *pak* se rozhodněte!

ZÁVĚR

Ve vynikajícím kázání na tento text běduje J. C. Ryle, anglikánský pastor z devatenáctého století, nad tím, že v církvi je tolik světských a bezbožných lidí. (J. C. Ryle: „Faith’s Choice“, v: *Home Truths* [Triangle Press], sv. 2., s.

169-192.) Účastní se rituálů a říkají, že věří, ale v každodenní praxi dávají přednost světu před Bohem. Ryle se ptá, proč žijí tak, jak žijí. A jeho odpověď zní: „Nevěří...“ „Nemají víru“ (s. 189, zdůraznil Ryle). Dále vysvětluje (tamtéž): Nevkládají zkrátka ve slova, která Bůh napsal a vyřkl, bezpodmínečnou důvěru, a proto podle nich nejednají. Nevěří pořádně v peklo, a proto před ním neprchají, ani v nebe, a proto o ně neusilují, ani ve vinu hříchu, a proto se od něj neodvracejí, ani v Boží svatost, a proto před ním nepociťují bázeň, ani v to, že potřebují Krista, a proto se na něj nespolehnají ani ho nemilují. Nejsou si Bohem jisti, a proto se pro něj ničeho neodvážejí. A jak je to s vámi? Rozhodli jste se vírou? Věříte tomu, co Bůh říká o hříchu a o Spasiteli? Zvážíli jste poklady Egypta oproti většímu bohatství Kristovu a rozhodli jste se zavrhnout svět a důvěřovat Kristu?

OTÁZKY K DISKUZI

1. Někdo řekne: „Chci si ještě nějakou dobu užívat příjemných věcí, které tenhle svět nabízí, a pak uvěřím v Krista.“ Co na to odpovíte?
2. Jak neztrácet ze zřetele Kristovo větší bohatství, když se nám před očima neustále předvádějí poklady tohoto světa?
3. Kdy je správné odmítnout autoritu vlády nebo rodičů?
4. Mohl dosáhnout Mojžíš většího vlivu, kdyby byl zůstal na faraónově dvoře? Kdy je načase oddělit se od světských přátel?

JÁKOBOVA MZDA (GN 30,25-43)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Dnes bych chtěl začít otázkou, která souvisí právě s uctíváním. Jak můžeme vědět, že dnes na tomto místě uctíváme jediného pravého Boha? Víme to proto, že to někdo řekl? Nebo to víme proto, že se považujeme za křesťany? Protože jsme církve, a když se to jmenuje církve, tak tam prostě musí být uctíván ten jediný Bůh? Nebo to tak prostě cítíme? Je nám tady dobře, a proto to musí být pravda? Prožíváme, že to je duchovní, tak musí být uctíván Bůh? Jak to tedy je? Jak to můžeme poznat?

Vzpomínáte na Izraelce, kteří byli na poušti, zatímco Mojžíš byl na hoře s Bohem? Pamatujete, co dělali? Uctívali boha – bylo jim při tom dobře, zakoušeli duchovní atmosféru, měli na sobě tu správnou nálepku – Boží lid, dokonce si to užívali, bylo to velmi duchovní – ALE mělo to jeden problém! Ačkoliv tomu Bohu říkali Bůh, dokonce jediný Bůh – ten Bůh, který nás vyvedl z Egypta – dnes bychom mluvili v takové situaci o Ježíši, tak to byla modla, kterou si vyrobili, zlaté tele. Uctívali tito lidé Hospodina? Oni by řekli, že ano! Ale co řekl Bůh? Bůh řekl, že to je modloslužba! Jakou tedy máme jistotu, že uctíváme Hospodina, Boha Bible? A na čem tato jistota stojí?

Stejně jako tomu bylo v době Mojžíše, tak i dnes je to velmi prosté. Není to snadné, ale je to jednoduché. Stačí vzít Boží slovo a jednat podle něj. A právě tady je ten problém, tady jako tenká nit vede linie mezi těmi, kdo Boží slovo poslouchají a uctívají Hospodina, a těmi, kteří sice říkají, že Boží slovo poslouchají, ale dělají si věci podle svého a po svém. Jako Izraelci!

Jako král Saul. Víte, co říkal Samuelovi? „Řídil jsem se Hospodinovým slovem!“ (1S 15,13) A Samuel? „A co bečení ovcí a bučení dobytka? Neměl

jsi vybít všechno? A co král Agagos? Neměl být mrtvý?“ – „Dobytek máme na oběť pro Hospodina.“ Poslechněte si Boží slovo:

- *Poslouchat je lepší než obětní hod, pozorně rozvažovat je víc než tuk beranů. Vzдор je jako hříšné věštění a svéhlavost jako kouzla a ctění domácích bůžků. (1S 15,22-23)*

Dělat jednu věc dobře podle Božího slova je stokrát lepší než dělat deset věcí polovičatě nebo podle svého. Kvantita nikdy nemůže nahradit kvalitu. A v duchovních věcech to platí mnohem víc, a to i přes to, že se to mnohem víc zanedbává. Podívejte, jak skončil Saul.

- *Tak zemřel Saul pro svoji zpronevěru; zpronevěřil se Hospodinu, protože nedbal na Hospodinovo slovo. (1Pa 10,13)*

Tohle je rozdíl mezi poslušností a neposlušností. Mezi uctívání Hospodina a uctívání model. To je ten skutečný rozdíl mezi člověkem, který Boží slovo poslouchá a člověkem, který jenom říká, že Boží slovo poslouchá.

Proč to říkám? Má to nějakou souvislost s naším textem? Ohromnou! V tom dnešním oddíle, ve druhé polovině 30. kapitoly se Jákob učí rozlišovat. Za čtrnáct let už získal nějaké zkušenosti a nyní je uvádí do praxe. Jákob rozlišuje mezi cizím stádem a vlastním stádem a v tom je nám ohromným příkladem. I my se musíme naučit rozlišovat a to i přes to, že to je těžká práce a bude nás stát mnohé úsilí. Ale výsledek stojí za to! Nenechte si ho ujít. Pojdme do našeho textu.

I. OBCHODNÍ NABÍDKA (v. 25-27)

V prvních verších tohoto oddílu nacházíme nový kontrast – v předchozím oddíle to byl kontrast mezi Jákobovými ženami, nyní je tu kontrast mezi Jákobem a Lábanem. Po čtrnácti letech služby u Lábanu se Jákobovi zachtělo vrátit se domů. Ale jak se zdá, tak celá věc má několik problémů – tím, kdo může v této věci nejvíce udělat, je podle všeho Lában. A proto také Jákob po narození Josefa míří právě za Lábanem.

A. Povolení (v. 25)

- *Když Ráchel porodila Josefa, řekl Jákob Lábanovi: „Propusť mě, abych mohl odejít do svého domova a do své země.“ (Gn 30,25)*

Mluvili jsme o rozlišování, a jak se zdá, tak se Jákob učí rozlišovat. Když milovaná Ráchel porodila Josefa, tak Jákob viděl, že přišel čas vrátit se domů. Po čtrnácti letech porozuměl, že tam, kde je, není doma. To nebylo místo, kde by měl dál zůstat. Jákob se tady učí rozlišovat a rozpoznávat Boží vedení. Víte, nakonec to ještě nebude čas, kdy odejde – bude to trvat ještě dalších šest let, než se vydá na cestu – a stejně to bude spíš útěk, než pokojný odchod. Ale v tuto chvíli přichází jasné uvědomění.

Podobně je to také s námi. I my si musíme uvědomovat, že zde nejsme doma. Náš domov je jinde. Náš domov je u Boha – zde jsme jenom cizinci, přistěhovalci. Apoštol Pavel věděl, že nastal čas jeho odchodu (2Tm 4,6). Petrovi Pán ukázal, že bude muset brzo opustit své pozemské tělo (2Pt 1,14). Křesťané obvykle nevědí, kdy je Pán odvolá, a o to více potřebujeme žít tak, abychom byli připraveni kdykoliv předstoupit před Pána. Také o tom je duchovní rozlišování. Je to život v bdělosti a střízlivosti.

Jákob se těmto věcem začal učit. A když se narodil Josef, tak porozuměl tomu, že se přiblížil čas jeho odchodu od Lábanu. Když ovšem čteme dál, tak to nevypadá, že by se Jákob chtěl vrátit domů okamžitě, ale za jeho slovy můžeme vidět jeho obchodní vyjednávání s Lábanem. Jákob přišel svobodně a mohl svobodně odejít. Ale myslím, že chtěl jednak odejít v pokoji – a proto se jde dovolit Lábanu, a jednak už tady nebyl sám. S Jákobem zde byla jeho šestnáctičlenná rodina, kterou také potřeboval zajistit. Dosavadních čtrnáct let pracoval Jákob za svou ženu Ráchel, resp. jak to říká později, za své dvě ženy Leu a Ráchel. Má velkou rodinu, ale jeho majetek je podobně velký, jako když přišel k Lábanovi – s holí jsem překročil tento Jordán (Gn 32,11). Proto si myslím, že tato Jákobova slova směřovala také ještě trochu jiným směrem – Jákob zahájil obchodní vyjednávání. A aby bylo naprosto jasné, že má opravdu v úmyslu brzo odejít, tak dodává:

B. Prošba (v. 26)

- *Vydej mi mé ženy a děti, za něž jsem ti sloužil, a já půjdu. Sám přece víš, jakou službu jsem ti prokázal. (Gn 30,36)*

V této své prosbě Jákob připomíná své zásluhy. Nejlépe to vyzní v Kral. Bibli:

- *Dej mi ženy mé a dítky mé, za kteréž jsem sloužil tobě, ať odejdu; nebo ty znáš službu mou, kterouž jsem sloužil tobě.*

Třikrát v jednom souvětí Jákob připomíná svou službu. Ale dobře si uvědomuje, že po čtrnácti letech nemá na nic nárok. Uvědomuje si to i Lában a jak se zdá, tak ho trochu děsí představa, že by Jákob odešel.

C. Požehnání (v. 27)

Lában vidí, kolik požehnání mu Jákobova služba přinesla. A jistě není bez zajímavosti, že si všímá, kdo za vším tím požehnáním stojí.

- *Zjistil jsem, že mi Hospodin kvůli tobě žehná. (Gn 30,27)*

Zatímco Jákob zdůrazňuje svou službu, tak Lában zdůrazňuje Boží požehnání. To je skutečně zajímavé. Jákob se skrze svého nevěřícího tchána učí rozlišovat věci ve svém životě. Jákob říká Lábanovi – kéž bych mohl odejít domů, a Lában odpovídá – kéž bys zůstal se mnou. Zdá se, že Lában rozumí tomu, že Jákob, chce odejít – a myslím, že pochopil také to, že Jákob nechce odejít s prázdnou. Takže přichází s další nabídkou.

II. ODMĚNA ZA SLUŽBU (V. 28-34)

A. Urči si svou mzdu (v. 28-30)

- *Dále řekl: „Urči si přesně mzdu a dám ti ji.“ (Gn 30,18)*

Nepřipomínají vám tato slova něco? Podobnou nabídku totiž učinil Lában Jákobovi už jednou, pamatujete?

- *Pověz mi, jaká má být tvá mzda. (Gn 29,15)*

Budu ti sedm let sloužit za tvou dceru. To nezní špatně, ale jak to skončilo? Stoprocentním úrokem a něčím, co Jákob nikdy nechtěl – dostal za ženu Leu a za Ráchel musel pracovat dalších sedm let. Jak bude reagovat

Jákov v tuto chvíli? Lában už ho jednou podvedl – při přesně stejné příležitosti! Co teď? Jak se k takové situaci postavit?

Urči si svou mzdu – ta slova zní lákavě a člověk se zde snadno dostane do pokušení a do satanovy pasti. Můžeme to dobře vidět kolem sebe – dnes je tolik lidí, kteří jsou bez práce, protože nejsou ochotní pracovat za nabízený plat. Raději zůstanou nezaměstnaní, než aby pracovali za méně, než na kolik hodnotí sami sebe. Ale všimněte si, jak jedná Jákob.

- *Sám přece víš, jak jsem ti sloužil a jak prospívalo tvé stádo, když jsem byl při něm. ... Hospodin ti žehnal na každém mém kroku. Ale kdy budu konečně pracovat také pro svou rodinu? (Gn 30,29-30)*

Jákob tady velice dobře vyjednává. Jeho cíl je v poslední větě – pracovat pro svou rodinu. 14 let pracoval pro Lábanu. Už je čas začít pracovat také pro svou rodinu. Znovu tady Lábanovi připomíná – a dělá to velice moudře – zdá se, že se za ta léta trochu poučil, jak pro Lábanu pracoval. Bůh tobě žehnal na každém mém kroku. Jákob začíná vzdávat chválu Bohu. Nebylo to Jákobovo dílo, ale Boží. Jákob byl celou tu dobu věrný a poctivý a nyní říká, že ačkoliv přišel k Lábanovi jako ten, kdo podvedl svého bratra, tak nyní je možné jeho poctivost prověřovat. Jeho poctivost bude prověřena na jeho mzdě:

B. Jákobova mzda (v. 31-34)

Jákobův charakter se začal proměňovat. Čtrnáct let života s Bohem v sevření těžkých okolností začíná přinášet své plody. Jákob vidí, že jeho život musí být jiný. Ještě bude potřebovat proměnit v mnoha oblastech svého života, ale tady už můžeme vidět, že proměna začala. To je také cílem křesťanova života – aby byl proměňován a rostl do zralosti a do podoby Pána Ježíše Krista. Ale lidé dnes chtějí – slovy jednoho kazatele – umřít jako Bart Simpson – bezstarostní, bez závazků, bez zodpovědnosti, prostě si užívat a nejlépe skutečně až do smrti. Ale Jákob přijímá zodpovědnost za vlastní život a za zabezpečení své rodiny. Ví už také, jak má jednat s Lábanem:

- *Nemusíš mi dávat vůbec nic. (Gn 30,31)*

Lábanovo srdce určitě poposkočilo radostí. Taková slova by chtěl slyšet každý zaměstnavatel! Ale Jákob pokračuje:

- *Projdu dnes všechny tvé ovce a kozy a vyřadím z nich každé skvrnitě a strakaté mládě, všechna načernalá jehňata a strakatá a skvrnitá kůzlata; to bude má mzda. Od zítřka se bude má poctivost osvědčovat takto: Když přijdeš přehlížet mou mzdu, všechno, co nebude mezi mými kůzlata skvrnitě a strakaté a mezi jehňaty načernalé, pokládej za kradené. (Gn 30,32-33)*

Stáda byla obvykle pouze dvoubarevná. Bílé ovce a černé kozy. Ale někdy se mezi nimi vyskytla zvířata, která měla nejrůznější skvrny nebo pruhy. Jákob navrhl Lábanovi, že tato zvířata budou jeho mzdou. A to byla docela dobrá, férová nabídka. Mělo být na první pohled jasné, co je Jákoba mzda a co mu nepatří. Rozlišování bylo velmi jednoduché. Jednobarevná zvířata a strakatá zvířata. Jednobarevné bylo Lábanovo, strakaté Jákobovo.

III. ODDĚLENÍ (v. 35-36)

Jsem přesvědčený o tom, že Lábanova ochota (v. 34) k tomu, aby jednal podle Jákobova návrhu, pramenila jenom z toho, že Jákob si řekl o tak málo. Následující dva verše mluví o oddělení stád i o oddělení lidí a my se z nich můžeme naučit celou řadu velmi dobrých a užitečných věcí. Princip oddělení se se táhne celým Písmem, od Kaina a Ábela, až k branám nového Jeruzaléma, jimiž:

- *...nevstoupí nic nesvatého ani ten, kdo se rouhá a lže, nýbrž jen ti, kdo jsou zapsáni v Beránkově knize života. (Zj 21,27)*

Podívejme se tedy na Jákoba a potom na nějaké aplikace tohoto principu, který je skutečně jádrem tohoto oddílu:

A. Oddělení stád (v. 35)

Znovu tu vidíme starého Lábana – Jákob navrhl mzdu, ale nedostal nic!

- *A téhož dne sám vyřadil pruhované a strakaté kozly a všechny skvrnité a strakaté kozy, všechno, na čem bylo něco bílého, a všechna načernalá jehňata, a svěřil je svým synům. (Gn 30,35)*

Lában, jehož jméno znamená „bílý“, oddělil všechno strakaté a ponechal Jákobovi jenom to, co bylo bílé, co bylo Lábanovo. Kozy byly černé a na nich nebylo naopak nic bílého. Především ale Lában vzal Jákobovi všechno skvrnité a dal to svým synům. Teprve od této chvíle se bude počítat Jákobova mzda. Až bílé ovce budou mít strakatá jehňata a černé kozy budou mít skvrnitá kůzlata, tak to bude Jákobova mzda. Lában si jistě mnul ruce, jak se mu to s Jákobem zase podařilo. A byl si tak jistý, že:

B. Oddělení lidí (v. 36)

- *Stanovil také vzdálenost tří dnů cesty mezi sebou a Jákobem. A Jákob pásal ostatní Lábanovy ovce a kozy. (Gn 30,36)*

Došlo k oddělení obou rodin. Po sedmi letech se obě rodiny od sebe oddělují. Boží slovo v těchto věcech mluví velmi jasně:

- *Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě... (Gn 2,24)*

Nová rodina má být oddělená od původní. Musíme pamatovat na to, že Jákob se vši pravděpodobností neměl žádné zapsané Boží slovo. Proto ho nemůžeme jednoduše poměřovat našima očima. Přesto se od něj můžeme mnohému naučit. Už jsme viděli, že Jákob nechtěl, aby jeho děti zůstaly u Lábana. Jeden z důvodů by nám měl být naprosto jasný – Lában byl pohan, který měl doma své domácí modly, jimž se klaněl. Jákob uctíval jediného Boha a jistě nechtěl, aby z jeho dětí vyrostly modláři.

Všimněte si – i Lában mluvil o Hospodinu! I Lában viděl Boží jednání – a dost možná mu v některých věcech rozuměl víc, než Jákob. O něco dále uvidíme, že Lában měl velké duchovní zkušenosti s Bohem – Bůh se mu ukázal ve snu (Gn 31,24). Ale nic z toho nedělá z Lábana věřícího. Není člověkem, s nímž by měl věřící mít úzký vztah a s jehož rodinou by měl věřící žít. Proto jistě Jákob uvítal oddělení od Lábana. Nyní bude Jákob hlavou rodiny, nyní bude muset on sám rozhodovat a řešit věci. A brzy

uvidíme, že to Jákob skutečně začíná dělat. Biblické oddělení se vede k růstu a ke zralosti.

C. Duchovní princip oddělení Božího stáda

Podívejme se na princip duchovního oddělení Božího stáda. Pán Ježíš Kristus mluví o svém stádě a o lidech, kteří do něj nepatří:

- *Ale vy nevěříte, protože nejste z mých ovcí. Moje ovce slyší můj hlas, já je znám, jdou za mnou a já jim dávám věčný život: nezahynou navěky a nikdo je z mé ruky nevyrve. (J 10,26-28)*

Ježíš rozlišuje mezi těmi, kdo jsou Jeho ovce a kdo nejsou. A my se musíme učit dělat totéž. Boží stádo má být oddělené pro Boha a Bohu. Když se Ježíš modlí svoji velekněžskou modlitbu za církve, tak říká:

- *Za ně prosím. Ne za svět prosím, ale za ty, které jsi mi dal, neboť jsou tvoji. (J 17,9)*

Ježíš odděluje Boží stádo od světa a my to můžeme dobře vidět na první církvi v Jeruzalémě, o které čteme, že se k nim nikdo neodvažoval připojit (Sk 5,13). Učedníci se velmi zřetelně oddělili od světa. Neoddělili se zvláštním oblečením nebo zvláštním způsobem mluvení, nebo nějakým bláznivým jednáním. Nic podobného. Oddělili se svou svatostí. Svou oddaností Bohu. Ale toto oddělení se není izolací. Ježíš říká: Jsou ve světě, ale nejsou ze světa (J 17,14-18). Někteří lidé si ale myslí, že aby mohli být svatí, tak se musí izolovat od světa – ale opak je pravdou.

- *Já jsem je poslal do světa. (J 17,18)*

Nesmíme žít v izolaci, ale máme žít cele pro Boha ve společnosti, v níž jsme. Bůh tedy přikazuje věřícím, aby se oddělili od hříchu. Ale nejen od něj – mají se oddělit také od takových křesťanů, kteří setrvávají v hříchu. O tom je kázeň v církvi, kterou má církve vykonávat. Oddělit člověka, který o sobě říká, že je křesťan, ale žije ve zjevném hříchu od ostatního Božího lidu. To má vést k nápravě a obnovení – jak daného člověka, tak samotného Božího lidu. Podobně to platí o těch, kteří mluví, ale nečiní. I to je hřích – a platí to jak o jednotlivcích, tak o celých církvích.

D. Duchovní rozlišování

Jak takové věci máme udělat? Jákob to měl velmi jednoduché – bylo to skutečně přímo černobílé. Jednobarevné stádo a strakaté stádo. Ale duchovní rozlišování je přece něco trochu jiného, ne?

Duchovní rozlišování je skutečně něco jiného, ale v určitém slova smyslu to je stejně jednoduché, stejně černobílé. Nedíváme se ale na barvy ovcí a koz, ale používáme brýle Božího slova. V Písmu je mnoho věcí, které jsou naprosto jasné, a my můžeme na základě těchto věcí prohlásit, zda se jedná o hřích či nikoliv, zda se jedná o věřícího či nevěřícího. A tam, kde to úplně jasné není, se musíme rozhodovat podle zákona lásky: Je to užitečné? Prospěje to? Buduje to? Vede to k Bohu? Oslavuje to Boha? Bude to k mému osobnímu růstu nebo k růstu druhých? Bude to jasné svědectví pro nevěřící?

Toto je pravé duchovní rozlišování. Takové rozlišování totiž bere závazně autoritu Písma, chce se podřídit Božímu vedení a svým jednáním oslavit Boha. Jeden příklad rozlišování: minulý týden jsem dostal dopis podepsaný známými představiteli českých křesťanů – kazatelé, vedoucí různých mediálních služeb, překladatelé Bible. Ten dopis byl o tom, že křesťané nemají vyjadřovat své negativní postoje na akce typu Prague Pride – tedy pochod homosexuálů Prahou, který je spojený s mnoha dalšími nemorálními aktivitami. Uvedení lidé v dopise sice napsali, že homosexualita je hřích, ale jedním dechem rychle dodali, že to není hřích jako jiné hříchy – jako třeba krádež, lež, nebo vražda. A potom docházejí k závěru: Mnohem více úsilí bychom měli věnovat snaze pochopit příčiny homosexuality a ukazovat, že vůči homosexuálnímu jednání existuje alternativa, vedoucí k plnějšimu a zdravějšimu životu. Kdykoliv vidíme nebo čteme takovou věc, tak si musíme položit otázku: Je to to, co o této věci říká Písmo? Písmo jasně říká, že homosexualita je hřích:

- *Kdyby muž spal s mužem jako s ženou, oba se dopustili ohavnosti; musejí zemřít, jejich krev padni na ně. (Lv 20,13)*

A jedinou reakcí na hřích, kterou Boží slovo zná je pokání. Nikde v Písmu se nedočtete o tom, že se máte snažit pochopit příčiny hříchu, nebo že se

máte snažit porozumět falešnému náboženství (např. přečíst si Korán), jak můžete slyšet jinde. Máme jednat laskavě, soucitně, s pokorou – ale velmi jasně máme pojmenovat hřích a volat lidi k pokání a k víře v Ježíše Krista, který z hříchu vysvobozuje. To je duchovní rozlišování. Proto mohu takový dopis s klidným svědomím odmítnout a říct, že takové prohlášení není biblické, ale je falešné. Je líbivé pro uši, ale nestojí na Božím slově. Proč ale křesťané takto obvykle nerozlišují? Proč mnohem častěji můžete slyšet: Nesudte! Neškatulkujte! Jak to víš, že máš pravdu zrovna ty? To je pyšné!

IV. OPATROVÁNÍ STÁDA (v. 37-42)

Důvod můžeme dobře vidět v následujících verších našeho textu. Podívejme se na to, co dělá Jákob:

A. Práce u stáda – vzor dobrého pastýře

Jákob i nadále pásł Lábanovy ovce a kozy (v. 36). Ale k tomu se musel také začít starat o své vlastní. Konečně pracuje na svém, ale není tak, že by mu práce ubylo – je to přesně opačně: Má dvakrát tolik práce! Určitě bychom chtěli více vědět o Jákobově počínání s těmi oloupanými pruty. A nebudeme daleko od pravdy, když řekneme, že to hraničí s magickými praktikami a pověrami – Jákob jedná podobně jako Ráchel s jablíčky lásky. Přesto nás Písmo – stejně jako v případě Ráchel – nenechává na pochybách o tom, kdo stojí za celým Jákobovým úspěchem – je to Bůh a jeho dílo (Gn 31,9). Jákob velmi tvrdě pracoval, Bůh mu dal moudrost genetických inženýrů – podobně jako dal později Josefovi moudrost k výkladu snů, a požehnal mu. Nebyl to výsledek nějaké magie, ale výsledek práce Boží milosti v člověku a skrze něj. Podobně to píše apoštol Pavel:

- *...více než oni všichni jsem se napracoval - nikoli já, nýbrž milost Boží, která byla se mnou. (1K 15,10)*

B. Duchovní práce

Když to převedeme do duchovní roviny, tak zde můžeme jasně vidět důvody, proč tolik křesťanů dnes nechce duchovně rozlišovat. Mohli

bychom to shrnout dvěma slovy – zodpovědnost a námaha. Za duchovním nerozlišováním obvykle stojí duchovní lenost. Když křesťané přestanou zkoumat, když přestanou věci poměřovat Písmem, když se přestanou spoléhat na pravdu Božího slova, tak se dostávají do začarovaného kruhu hříchu – protože duchovní vlažnost je hřích.

- *Lenost uvede do mrákot; zahálčivá duše bude hladovět. (Př 19,15)*

To je ten kruh, o němž mluvím. Cesta ven je pokání a poslušnost. A...

V. OČIVIDNÉ POŽEHNÁNÍ (V. 43)

- *Tak se ten muž převelice vzmožil a měl mnoho ovcí a koz, i služky a služebníky, i velbloudy a osly. (Gn 30,43)*

A. Bůh žehná potomku Abrahama – Jákobovi

Tato slova jako kdyby kopírovala Gn 12,16, kde Abraham získal ohromné bohatství od faraona. Bůh zaslíbil Abrahamovi i jeho potomkům své požehnání a své slovo do posledního písmene splnil. Podobnou větu čteme o Abrahamovi, o Izákovi i o Jákobovi. Ale kromě toho:

B. Bůh žehná potomkům Abrahama – křesťanům

Již mnohokrát jsme viděli tuto skutečnost a já ji chci dnes znovu připomenout – křesťané jsou pravými potomky Abrahama. Proto požehnání – a tím je Ježíš Kristus a spasení z víry – je vztaženo na vás. A dneska můžeme mluvit ještě o zvláštním Božím požehnání, které vyplývá z poslušnosti Božímu slovu – zvláště tomu, které se týká oddělení od hříchu, od kompromisů, od polovičatého jednání. Bůh žehná těm, kdo poslouchají jeho slovo o oddělení:

1. Žehná jim moudrostí k rozlišování – když se učíme rozlišovat, tak tím trénujeme své smysly a každé další rozlišení je o něco snazší. Bůh rozjasňuje náš duchovní zrak – v Žd 5,14 čteme o křesťanech, kteří mají cvičením své smysly vypěstovány tak, že rozeznají dobré od špatného.

2. Žehná jim mocí k vytrvalosti – apoštol Pavel čelil falešným učitelům, a každý další krok mu pomohl jednat rozhodněji:

- *Před těmi jsme však ani na okamžik necouvli a nepodrobili jsme se jim, aby vám byla zachována pravda evangelia. (Ga 2,5)*

A Bůh mu dával odvalu, takže když později přišel do Antiochie Petr, kterého Pavel nazývá sloupem církve a jehož měli všichni ve veliké vážnosti, tak Pavel se postavil otevřeně proti němu, protože Petr jednal špatně (Ga 2,11).

3. Žehná jim duchovním růstem – znovu Žd 5 – ti, mají cvičením vybudované své smysly, takže dokážou rozlišovat, jsou těmi, kdo mohou jíst hutný duchovní pokrm. Ale ti, kdo duchovně nerozlišují, o těch čteme:

- *Za takovou dobu už byste měli být sami učiteli, a zatím opět potřebujete, aby vás někdo učil abecedě Boží řeči; potřebujete mléko, ne hutný pokrm. Každý, kdo potřebuje mléko, protože nepřivykl slovu spravedlnosti, je jako nemluvně. (Žd 5,12-13)*

Jákobovi to trvalo celých čtrnáct let, než začal doopravdy duchovně růst. Cílem křesťana není zůstat nemluvnětem, ale růst od podoby Krista, růst v pravdě, abychom nebyli zmítáni závanem kdejakého učení, lidskou falší, chytráctvím a lstivým sváděním k bludu (Ef 4,14-16).

Potřebujeme si připomínat, bratři a sestry, že duchovní růst není něco automatického, co by potkalo každého křesťana, ale že souvisí s celou řadou věcí, jako je studium Bible, modlitba, společenství církve, služba druhým ... – a jednou z těchto věcí, je také duchovní rozlišování. Modleme se.

O NEOMYLNOSTI BIBLE

Martyn Lloyd-Jones

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

„Dr. Lloyd-Jones (1899-1981) byl ve 20. století služebníkem, který promlouval téměř prorocky o otázkách evangelikalismu. Lloyd-Jones si uvědomoval, že se evangelikalismus ve své touze ovlivnit širší společnost a inteligenci dopouští kompromisů, které povedou k nevyhnutelnému úpadku evangelizačního kázání a zbožného života. Na konferenci IFES (Mezinárodní společenství evangelikálních studentů) v roce 1971 mluvil dr. Lloyd-Jones na téma „Co je evangelikální?“ Když se zabýval jednotlivostmi, kterým evangelikálové věří, prohlásil, že „na prvním místě je doktrína Písma“. V níže uvedeném úryvku kazatel rozvíjí, čemu by měl pravý evangelikál ohledně této ústřední doktríny věřit.“

Náš věroučný základ uvádí: ‚Věříme, že Písmo svaté, jak bylo původně předáno, je inspirované Bohem a naprosto důvěryhodné, a jde o svrchovanou autoritu ve všech záležitostech víry i chování.‘ Toto vyjádření dnes již nestačí; musíme je rozvinout. Jsou lidé, kteří tvrdí, že se k této pravdě hlásí, přitom však některými svými výroky vyvolávají vážné pochybnosti, zda ji skutečně přijímají.

Dále se domnívám, že musíme mnohem jasněji vysvětlit celou koncepci zjevení. Je těžké udělat to v jednom krátkém výroku. V našem základu víry se mluví o tom, že Písmo je ‚inspirované Bohem a naprosto důvěryhodné‘, my se však musíme dostat dále. Dnes se musíme zastávat oné kategorie zjevení. Musíme vyloučit představu, že lidé dospěli k pravdě díky hledání a přemýšlení nebo prostřednictvím filozofie. Dále musíme tvrdit, že pravda jim byla dána, že ‚z popudu Ducha svatého mluvili lidé, poslaní od Boha‘ (2Pt 1,21) nebo jak apoštol Pavel neustále připomíná svým čtenářům: ‚Já

jsem je nepřevzal od žádného člověka ani se mu nenaučil od lidí, nýbrž zjevil mi je sám Ježíš Kristus' (Ga 1,12). Musíme nově a definitivně zdůraznit celou koncepci zjevení a inspirace. Musíme ukázat, že inspirací nemyslíme, že by tito lidé byli inspirováni podobně jako někteří básníci, kterým bylo dáno nahlédnout do pravdy, ale že tito lidé byli skutečně vedeni Duchem svatým. Podle 2. Petrovy 1,21 byli ‚unášeni Duchem svatým‘ nebo podle apoštola Pavla ve 2. Timoteovi 3,16: ‚Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha‘; je ‚Bohem vdechnuté‘. Na těchto skutečnostech musíme obzvlášť trvat.

Dále musíme tvrdit, že věříme, že Písmo obsahuje vyřčenou pravdu. Právě to byla často linie, která rozdělovala evangelikály a pseudoevangelikály. Během mnohaletého pozorování jsem zjistil, jak se projeví odklon lidí od evangelikální pozice. Jedním z prvních znaků je skutečnost, že lidé začnou mít námitky proti vyřčené pravdě a zamítají ji, jako to učinil například Karl Barth a jak to dosud činí jeho následovníci. My však tvrdíme, že Bible obsahuje výroky, tedy zaznamenané vyslovené pravdy týkající se Boha a Jeho osoby a Jeho vlastností a mnohých dalších věcí. Proto musíme zdůrazňovat tento prvek vyslovené pravdy.

Podobně musíme tvrdit, že Písmo má v sobě cosi nadpřirozeného. Co mám na mysli? Musíme zdůrazňovat, že věříme v proroctví ve smyslu předpovědi. Dnes je kladen důraz na předvídání. Ano, připouštíme a souhlasíme s tím, že proroctví má charakter předvídání, zároveň však jde i o předpovídání. Jedním z nejhlubších argumentů, které potvrzují unikátní inspirovanost Písma, je pravdivost proroctví, naplnění proroctví. A tento výjimečný projev nadpřirozena musíme zdůrazňovat.

Ve spojitosti s Písmem je třeba dále říci, že musíme věřit celé Bibli. Musíme věřit historickým záznamům Bible stejně jako jejímu učení. Pokud v tomto ohledu někdo selhává, vždy to naznačuje odklon od pravé evangelikální pozice. Někteří lidé říkají: ‚Ale ano, věříme Bibli a přijímáme její svrchovanou autoritu ve věcech náboženství, ale samozřejmě nehledáme v Bibli vědecké informace; hledáme tam pomoc pro svou duši,

také spásu a poučení o tom, jak žít křesťanským životem.‘ Tvrdí, že existují jakoby dvě velké autority a dva prostředky zjevení: jedním z nich je Písmo a druhým je příroda. Říkají, že tyto prostředky se vzájemně doplňují a že stojí vedle sebe. Proto v Písmu hledají vše, co se týká jejich duše, ale nehledají zde další zjevení, která Bůh zprostředkoval v přírodě. Tady podle nich nabízí odpovědi věda.

Uvedený názor je podle mě nejen velice nebezpečný, ale může od základu podkopat naši pozici. Musíme se mu postavit, a to velmi tvrdě. Na současných tendencích mě ohromuje, že jejich zastánci si, zdá se, myslí, že přicházejí s něčím naprosto novým. Nejde však o nic nového. Přesně totéž učil Ritschl a jeho následovníci před sto lety. Říkali tomu ‚úsudek o faktech‘ a ‚úsudek o hodnotě‘. Dnes se k tomu pouze vracíme. Následkem jejich učení se evangelikálové po roce 1840 dostávali na scestí. Začalo to úplně stejně. Obhajovali se tím, že jen chtějí bránit pravdu evangelia proti narůstajícím útokům z oblasti přírodních věd. A uplatnili stejnou metodu. Tvrдили, že Bible se zabývá pouze ‚náboženskou‘ pravdou, a proto ať věda objeví cokoli, nemůže to mít na tuto pravdu dopad.

Naši přátelé, vedeni stejnou pohnutkou – která je jistě dobrá a správná – dnes dělají přesně totéž. Zdá se mi, že se tím dostávají na stejnou cestu jako Ritschlovi následovníci, cestu, která vždy vede ke stejnému výsledku, tedy ke znevážení samotného evangelia. Proto musíme zdůrazňovat, že věříme v historičnost úvodních kapitol knihy Genesis a celé další biblické historie.

Všechna tři kázání z výše uvedené konference byla vydána knižně a jsou k dispozici v českém překladu v nakladatelství Poutníkova čtenba pod názvem „[Co je evangelikální?](#)“